

Херсонський державний
аграрний університет

Kherson State Agrarian
University

МАТЕРІАЛИ

**IV Всеукраїнської науково-практичної конференції
«УПРАВЛІННЯ ТА РАЦІОНАЛЬНЕ ВИКОРИСТАННЯ
ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ В НОВОСТВОРЕНИХ
ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАДАХ: ПРОБЛЕМИ ТА
ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ»**

04-05 березня 2020 року
м. Херсон

**«Управління та раціональне використання земельних ресурсів в новостворених територіальних громадах: проблеми та шляхи їх вирішення»
(04-05 березня 2020 року)**

**Міністерство освіти та науки України
Міністерство аграрної політики та продовольства України
Головне управління Держгеокадастру у Херсонській області
Тернопільський національний економічний університет
Херсонський державний аграрний університет**

**«УПРАВЛІННЯ ТА РАЦІОНАЛЬНЕ
ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ В
НОВОСТВОРЕНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ
ГРОМАДАХ: ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ЇХ
ВИРІШЕННЯ»**

*Матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної конференції
(Херсон, 04-05 березня 2020 року)*

Кафедра землеустрою, геодезії та кадастру

**Херсон
2020**

**«Управління та раціональне використання земельних ресурсів в новостворених територіальних громадах: проблеми та шляхи їх вирішення»
(04-05 березня 2020 року)
УДК 332.1:332.3 (08)
У66**

Рекомендовано до друку рішенням вченої ради факультету водного господарства, будівництва та землеустрою Херсонського державного аграрного університету (протокол № 7 від 10.03.2020 р.)

Управління та раціональне використання земельних ресурсів в новостворених територіальних громадах: проблеми та шляхи їх вирішення: Матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної конференції (Херсон, 04-05 березня 2020 року). – Херсон: ХДАУ, 2020. – 348 с.

ISBN 978-617-7917-00-6

У збірнику розміщено матеріали, в яких узагальнено результати IV Всеукраїнської науково-практичної конференції: «Управління та раціональне використання земельних ресурсів в новостворених територіальних громадах: проблеми та шляхи їх вирішення», яка проводилась кафедрою землеустрою, геодезії та кадастру

Конференція проведена у межах кафедральної теми: «Розробка методики спостережень за деформаціями будівель та споруд Херсонського державного аграрного університету» (номер державної реєстрації 0118U007199)

Головний редактор: Яремко Ю.І., д.е.н., професор кафедри землеустрою, геодезії та кадастру

Відповідальний секретар: Дудяк Н.В., к.е.н., доцент кафедри землеустрою, геодезії та кадастру

Технічний секретар: Мацієвич Т.О., к.е.н., доцент кафедри землеустрою, геодезії та кадастру

Організатори випуску збірника:

Кафедра землеустрою, геодезії та кадастру Херсонського державного аграрного університету

Думки авторів публікацій можуть не збігатися з думками і позицією редакції.

Тези доповідей друкуються в авторській редакції. Автори несуть відповідальність за зміст поданих матеріалів, достовірність наведених фактів, посилань, правопис власних імен тощо.

Редакція не несе відповідальності за зміст публікацій.

© ХДАУ, колектив авторів, 2020

«Управління та раціональне використання земельних ресурсів в новостворених територіальних громадах: проблеми та шляхи їх вирішення»
(04-05 березня 2020 року)

Корейба Л.В., Дребот О.В. ПИТАННЯ РЕФОРМУВАННЯ ДЕРЖГЕОКАДАСТРУ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ ЗМІН У ЗЕМЕЛЬНИХ ВІДНОСИНАХ.....	45
Крупіца Д.О., Груша О.С. ПРОБЛЕМИ ПРИ ВИЗНАЧЕННІ НОРМАТИВНО-ГРОШОВОЇ ОЦІНКИ ЗЕМЕЛЬНИХ ДІЛЯНОК В МЕЖАХ УТВОРЕНИХ ОТГ.....	47
Кульчій І.О. ВІДКРИТІ ДАНІ В КОНТЕКСТІ УПРАВЛІННЯ ЗЕМЕЛЬНИМИ РЕСУРСАМИ.....	51
Купріянич І. П., Дорош А.Й. МЕТОДИКА ОБЧИСЛЕННЯ ЧАСТКИ КОНЦЕНТРАЦІЇ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ЗЕМЕЛЬ ДЛЯ ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД.....	53
Лавренко Н.М., Лавренко С.О., Сеітов С.Ю. УДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМІВ УПРАВЛІННЯ ЗЕМЕЛЬНИМИ РЕСУРСАМИ В УМОВАХ СТВОРЕННЯ ОТГ.....	58
Лазарєва О.В., Кузнєцова М.Д. ПРОБЛЕМИ УПРАВЛІННЯ ЗЕМЕЛЬНИМИ РЕСУРСАМИ ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ВЛАДИ.....	61
Мацієвич Т.О., Капуста О.В. ПРОВЕДЕННЯ ІНВЕНТАРИЗАЦІЇ ЗЕМЕЛЬ КОМУНАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ.....	64
Мовчан Т.В., Артемов В.О., Смоленська Л.І. АНАЛІЗ СТАНУ ІНВЕНТАРИЗАЦІЇ ЗЕМЕЛЬ ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	66
Мокєрова Н.В. ЧИ СПРАВЛЯТЬСЯ ОТГ З ПРОБЛЕМАМИ УПРАВЛІННЯ ЗЕМЕЛЬНИМИ РЕСУРСАМИ НА ЇХ ТЕРИТОРІЯХ? ...	71
Морозов О.В., Керімов А.Н., Морозова О.С. СТАН ФОРМУВАННЯ ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД В ХЕРСОНСЬКІЙ ОБЛАСТІ.....	73
Оленковська Л.П. СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ ЗЕМЕЛЬНОЇ РЕФОРМИ В УКРАЇНІ.....	77
Пересоляк В.Ю., Радомський С.С. МОНІТОРИНГ ВОДНИХ РЕСУРСІВ ЗАКАРПАТТЯ В КОНТЕКСТІ ВИКОРИСТАННЯ ОСУШЕНИХ ЗЕМЕЛЬ	81
Рижок З.Р., Гафтон О.Я. МЕТОДИКА ЗАСТОСУВАННЯ РИНКОВОГО ПІДХОДУ ДО ОЦІНКИ ВАРТОСТІ ПРАВА ОРЕНДИ ЗЕМЕЛЬНОЇ ДІЛЯНКИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ.....	85
Рижок З.Р., Романко В.К. ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ЗЕМЕЛЬНИМИ РЕСУРСАМИ РЕГІОНУ.....	88
Росоха В. В. УПРАВЛІННЯ ЗЕМЕЛЬНИМИ РЕСУРСАМИ ЯК ЧИННИК ФОРМУВАННЯ ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД.....	91

«Управління та раціональне використання земельних ресурсів в новостворених територіальних громадах: проблеми та шляхи їх вирішення» (04-05 березня 2020 року)

2. **Механізми управління земельними відносинами в контексті забезпечення сталого розвитку / Ш. І. Ібатуллін, О. В. Степенко, О. В. Сакаль [та ін.]. – К. :Державна установа «Інститут економіки природокористування та сталого розвитку Національної академії наук України», 2019. – 52 с.**

Морозов О.В.

*д.с.-г.н., професор кафедри науки про Землю
Херсонського державного аграрного університету,
м. Херсон*

Керімов А.Н.

*к.с.-г.н., доцент кафедри рослинництва
Херсонського державного аграрного університету,
м. Херсон*

Морозова О.С.

*к.е.н., доцент кафедри готельно-ресторанного та туристичного бізнесу
Херсонського державного аграрного університету,
м. Херсон*

СТАН ФОРМУВАННЯ ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД В ХЕРСОНСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Державна політика України у сфері місцевого самоврядування спирається на інтереси жителів територіальних громад і передбачає децентралізацію влади – тобто передачу від органів виконавчої влади органам місцевого самоврядування значної частини повноважень, ресурсів та відповідальності. В основу цієї політики закладено положення Європейської хартії місцевого самоврядування та найкращі світові стандарти суспільних відносин у цій сфері [1]. У 2014 році Кабінет Міністрів України схвалив основний концептуальний документ – «Концепцію реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади». Метою Концепції є визначення напрямів, механізмів і строків формування ефективного місцевого самоврядування та територіальної організації влади для створення і підтримки повноцінного життєвого середовища для громадян, надання високоякісних та доступних публічних послуг, становлення інститутів прямого народовладдя, задоволення інтересів громадян в усіх сферах життєдіяльності на відповідній території, узгодження інтересів держави та територіальних громад [2].

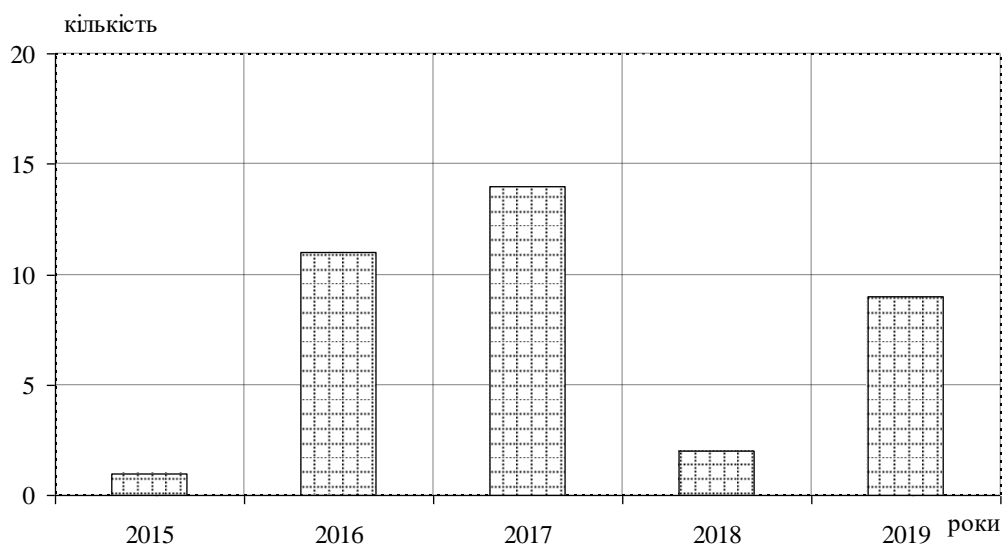
Після цього був затверджений План заходів щодо її реалізації, які дали старт реформі. За цей час сформовано основи законодавчого забезпечення децентралізації:

- Закони про внесення змін до Бюджетного та Податкового кодексів України;

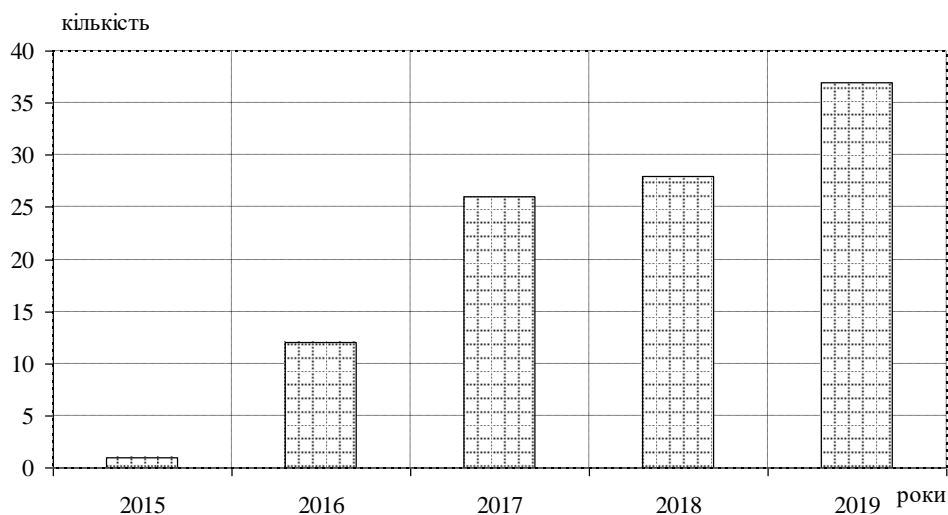
«Управління та раціональне використання земельних ресурсів в новостворених територіальних громадах: проблеми та шляхи їх вирішення» (04-05 березня 2020 року)

- Закон України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» дав змогу почати формувати спроможний базовий рівень місцевого самоврядування. З 2015 по 2019 роки в Херсонській області створено 37 об'єднаних територіальних громад (ОТГ) (рис. 1). До складу цих ОТГ увійшли більше 123 колишніх місцевих рад, загальною площею 11081,38 км² (рис. 2). Майже 282278 людей проживають в ОТГ Херсонської області (рис. 3);

а) за рік

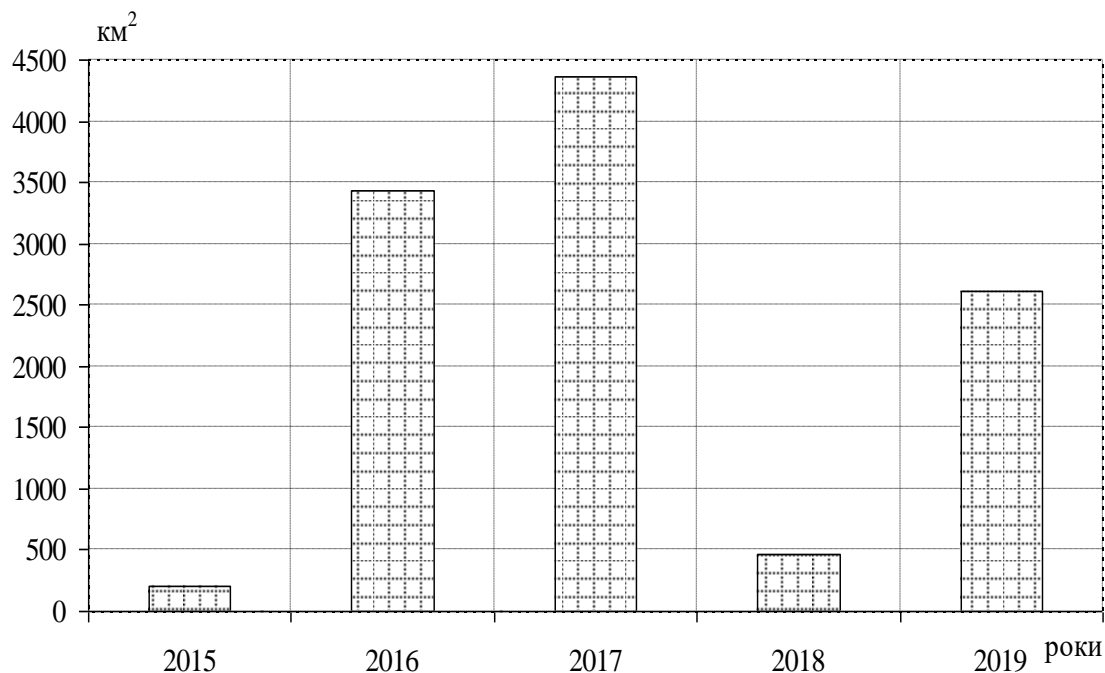

б) наростаючим підсумком

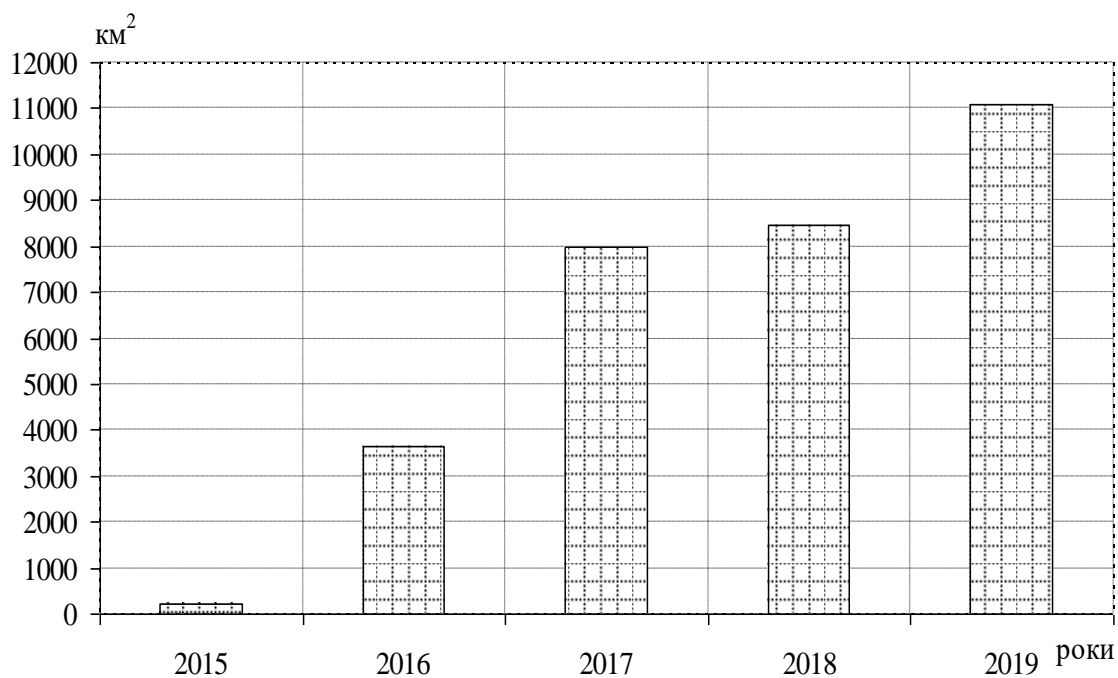

Рис. 1. Кількість об'єднаних територіальних громад а) за рік

**«Управління та раціональне використання земельних ресурсів в новостворених територіальних громадах: проблеми та шляхи їх вирішення»
(04-05 березня 2020 року)**

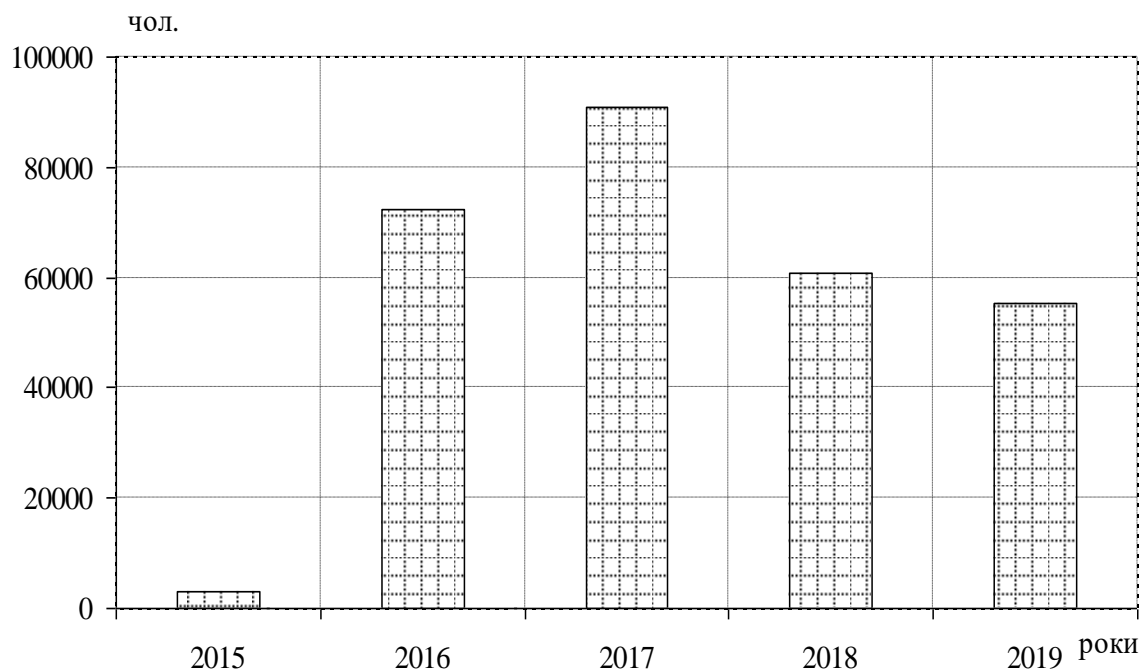
б) наростаючим підсумком

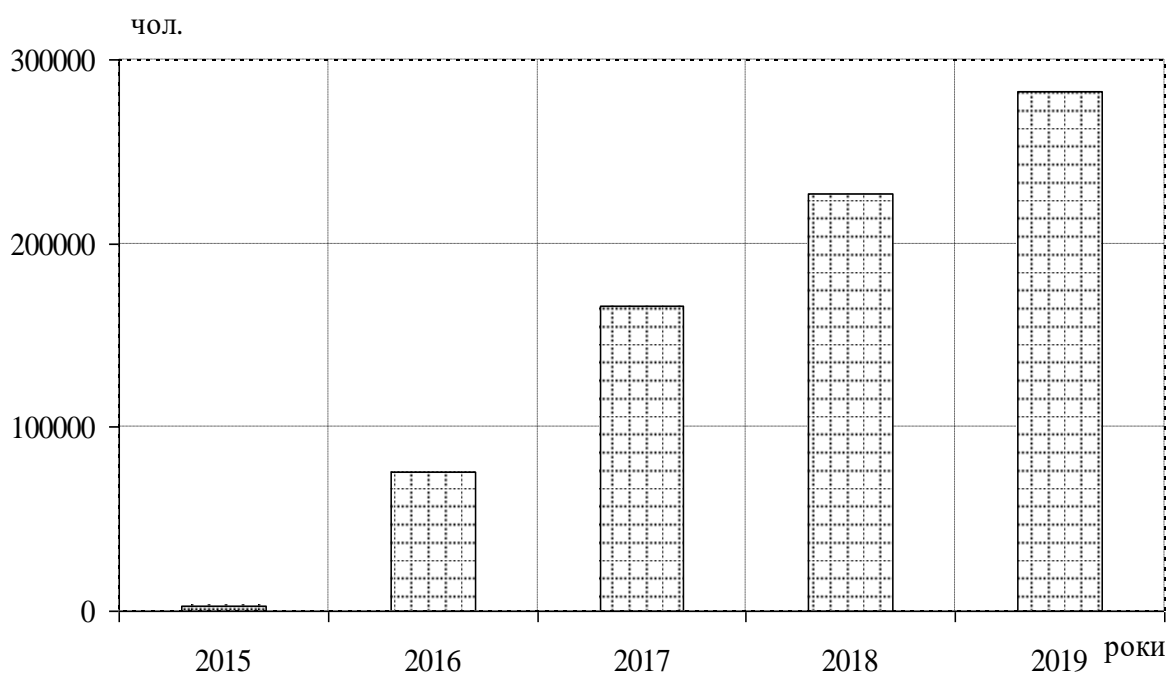
Рис. 2. Загальна площа об'єднаних територіальних громад

а) за рік

«Управління та раціональне використання земельних ресурсів в новостворених територіальних громадах: проблеми та шляхи їх вирішення» (04-05 березня 2020 року)

б) наростаючим підсумком

Рис. 3. Чисельність населення об'єднаних територіальних громад

- Закон «Про співробітництво територіальних громад». Створив механізм вирішення спільних проблем громад: утилізація та переробка сміття, розвиток спільної інфраструктури тощо;

- Пакет Законів України щодо розширення повноважень органів місцевого самоврядування та оптимізації надання адміністративних послуг. Це дозволило делегувати органам місцевого самоврядування відповідного рівня

«Управління та раціональне використання земельних ресурсів в новостворених територіальних громадах: проблеми та шляхи їх вирішення» (04-05 березня 2020 року)

повноваження з надання базових адміністративних послуг: реєстрацію місця проживання, видачу паспортних документів, державну реєстрацію юридичних та фізичних осіб, підприємців, об'єднань громадян, реєстрацію актів цивільного стану, речових прав, вирішення земельних питань тощо.

Нова законодавча база значно посилила мотивацію до міжмуніципальної консолідації територіальних громад в Херсонській області, створила належні правові умови та механізми для формування спроможних територіальних громад сіл, селищ, міст, які об'єднують свої зусилля у вирішенні нагальних проблем. Також вже виправдала себе нова модель фінансового забезпечення місцевих бюджетів, які отримали певну автономію і незалежність від центрального бюджету України.

Проведення структурних реформ дасть змогу досягти стійкого економічного ефекту за умови гармонізації пріоритетів і етапів зазначених реформ із реформою місцевого самоврядування та територіальної організації влади.

Список літератури

1. Закон України «Про ратифікацію Додаткового протоколу до Європейської хартії місцевого самоврядування про право участі у справах органу місцевого самоврядування». (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014.
2. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні» від 1 квітня 2014 р.
3. Закон України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2015.

Оленковська Л.П.

*канд. держ.упр., доцент кафедри державного управління і місцевого самоврядування
Херсонського національного технічного університету,
м. Херсон*

СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ ЗЕМЕЛЬНОЇ РЕФОРМИ В УКРАЇНІ

Реформи за будь-яких часів вимагають ефективного управління процесами за умови чіткого розуміння кінцевої мети. І земельна реформа в Україні – одна із пакета реформ яка, ніби то, покликана забезпечити розвиток середнього класу, створити умови для розвитку дрібного фермерства.